

Kjak

Poul Michelsen
formaður Framsókn

So avgjørt vert at royna

Eg siggi, at tað er ymiskar meiningar um, hvussu gagnligt tað er, at halda lív í einari minnilutastjórn.

Tað eru tey, sum halda, at tað ræður um, at fáa eitt val her og nú. Grundgevingarnar fyri hesum eru ymiskar. Fyri Framsókn er tað bara eitt val, sum kann geva okkum størri ávirkan og møguleikan at broyta førda politikkin.

Tað hevur ongantíð verið ein minnilutastjórn í Føroyum áður, og tí er hetta ein spennandi roynd í sær sjálvum. Men sæð í mun til tey týðandi mál, ið landsstýri ikki megnaði at loysa saman við Fólkaflokkinum, so er tað alneyðugt, at onkur tekur ábyrgd av, at fáa hesi frá hondini - áðrenn val verður útskrivað.

Hetta hevur Framsókn valt at gera. Vit kundi valt at hugsa taktiskt eins og onkur annar og læti ruðuleikan bara ment seg til kaos. Møguliga høvdu vit tá staðið betri til eitt komandi valstriði, men Framsókn er komin í politikkk fyri at samstarva. At samstarva tvørtur um siðabundin politisk mørk og fyri at arbeiða pragmatiskt.

Samfelagið krevur stór-ar umskipanir á næstan øllum økjum. Framsókn torir at fremja hesar – tí spurn-ingurin er ikki longur um hvar ein býr í Føroym, men um yvirhvøvr at búgva í Føroyum.

Saman við Sambandsflokkinum, Javnaðarflokk-inum og Tjóðveldi hava vit gjørt eina langtíðaravtalu um, hvussu týðandi partar av framtíðar fiskivinnu-politikki okkara skal siggja út.

Onnur stórmál, sum Framsókn vil gera langtíðar-semju um - áðrenn eitt val - eru :

- Pensjónsmálið
- Skúlaumskipanin
- Kommunuumskipanin
- Stjórnarskipan Føroya

Ein politisk virkin tíð ligg-ur fyri framman, og Fram-sókn vil fegin brúka alla summarfrítíðina uppá at loysa tey mál sum liggja í tinginum. Tað krevur gott hegni, men læt okkum so finna neyðuga hegnið fram.

Tá so arbeiðsdagurin er lokin kann løgmaður skriva val út t.d. í september.

Zakarias Wang

Rættur málsins

Hvønn rætt hevur føroyska málið í Føroyum?

Fara vit í lóggávuna, so stendur í heimastýrislógini, at føroyskt er høvuðsmálið. Harumframt stendur, at danskt skal lærast væl og virðiliga.

Tað er skyldan hjá mynd-ugleikunum at siggja til, at henda lóg eins og aðrar lógir

verður hildin.

Er tí nakað til hindurs fyri, at myndugleikarnir sam-tykkja, at allar frálærubøkur í føroysku skúlunum eru á høvuðsmálinum, eisini tær bøkur, sum næmingarnir skulu læra fremmanda málið danskt eftir? Valla man tað vera.

Reglan í skúlunum er, at

næmingar og lærarar í felag velja lærubøkur. Um so er, at ein lærari heldur, at tær føroysku bøkur, sum tá eru á marknaðinum, ikki eru nóg góðar, so kann hann bara gera eina bók, sum hann heldur vera betri. Bókaútgáva gerst støðugt bíligari. Er henda nýggja bókin so góð, at aðrir næmingar og lærarar taka

undir við henni, fer hesin lærararithøvundur at fáa eina fitta eykainntøku av tiltaki sínum.

Ein slík lóg hevði framt kreativitetin í øllum samfe-lagnum, so hví ikki royna at fáa hana setta í verk?

Hanus Samró
formaður í HUXA og valevni hjá Fólkaflokkinum

ALS er nýggja arbeiðararørslan

Fyri einum ári síðani kom forsprákari frá arbeiðara-rørsluni yvir til mín. Við-komandi hevði hildið røðu á Vaglinum, men eingin var møttur upp. Hann mintist

afturá sjeyti árin, tá ið altjóða arbeiðaradagurin var alfa og omega. Irriteraður inn á vánaligu undirtøkuna spurdi hann: hvat er hent við arbeiðaranum? Við virð-ing fyri viðkomandi segði eg einki, men eg loyvi mær at siga tað í dag. Altjóða arbeiðaradagurin hoyrir heima í søgubókunum. Tað er ein leivd av eini farnari tíð. Viðurskiftini hjá vanligu arbeiðaranum eru góð, og

tað eru eldsálum sum áður nevnda at takka.

ALS

Samfelagið hevur 1. mei 2011 eina aðra avbjóðing: hvussu fáa vit fólk at arbeiða? ALS, ið skuldi vera trygdarnet, er vorðin ein trupulleiki. Ung verða eggjaði at fara uppí, tey hoyra søgur um javnaldrar, ið fara ókeypis til Costa Del Sol. Tey skulu bara fylla ALS-skjalið út, so er túrurin heima. Hetta eyðkennir hugsanarháttin hjá fleiri. Samfelagið er komið í eina støðu, har tað ikki loysir seg at arbeiða, tí borgarin er vorðin ov vanur

við ymisku tænastrnar, ið “vælferðar”samfelagið veitir.

Arbeiðarin

Bróðurparturin av lønini fer í skatt. Ein fimtingur av kostnaðinum fer í MVG. Tað er skiljandi, at arbeiðarin krevur okkurt fyri pengarnar, men er hann nøgdur við, at rúsdrekkamisnýtarar og onnur fáa pengar fyri einki? Ynskir arbeiðarin, at ung-dómurin sólar sær í summar-steðginum, tá ið hann ar-beiðir yvir?

Forsprákarin

Hevði eg møtt forsprákar-anum aftur, og hann spurdi,

hvat er hent við arbeiðaran-um, vildi eg svarað:

- Vit mugu gera tað minni freistandi at fara upp í ALS. Vit rinda ov nógv fyri rúsdrekkamisnýtarar og tann reyvasiða ungdómin, ið ikki orkar at arbeiða, og um vit nakrantíð skulu fáa fólk út at arbeiða, mugu vit vísa teimum virðing. Arbeiði skal verða stolt-leikin, tað skal umboða teirra dygd og dirvi. Ikki fyrr enn lívið í ALS verður súrt, verður altjóða arbeið-aradagurin framhaldandi ein dagur, ið eingin skoytir um, tí ALS er nýggja ar-beiðararørslan.

Bogi Andreassen
varaborgarstjóri, form. í byggi- og býarskipanarnevndini

Í seinastuni hevur alment kjak verið millum Levi Mørk og Jákup Simun Simonsen, býráðslimir í Havn, um staðseting av nýggjum fót-bóltsvølli í Hoyvík.

Akkurát hvat teir eru ósamdir um, er helst torført hjá vanligu borgaranum at skilja, tí teir eru púra samdir um høvuðsmálið, sum er at leggja nýggjan fótbóltsvøll í Hoyvík í fríøkinum í Dalinum Langa.

Sum formaður í byggi- og býarskipanarnevnd Tórs-havnar býráðs kann eg bara leggja aftrat hesum kjakin-um, at hetta als ikki kemur uppá tal.

Tað verður ongin fót-bóltsvøllur lagdur í Dalinum Langa, og býráðslimir áttu heldur at nýtt orkuna uppá at funnið alternativ til verandi ætlan, um teir ikki eru nøgdir við hana.

Eg skal ikki siga, hvar

besta staðið annars kann vera. Men hvørki Levi Mørk ella nakar annar sleppur at eyðræna náttúruna í Hoyvík, soleiðis sum mælt verður til.

Tað er rætt, at málið fekk umrøðu í byggi- og býar-skipanarnevndini, har sligið varð fast, at hetta ikki var ideella loysnin. Plandeildin staðfesti frammanundan, at Dalurin Langi als ikki var egnaður til ein fótbóltsvøll og tí, sum hartil hoyrir.

Fyri tað fyrsta er ikki pláss til ein tilíkan vøll í Dalinum Langa, sum kemur at liggja kloss upp í Myllutjørn. Hartil verður inntrivið í náttúruna alt ov stórt og vit oyða eitt fríøki, vit heldur áttu at brúkt næstu tvey-trý árin til at planta og gjørt til eina víðalund til gleði fyri allar borgarar.

Ein fótbóltsvøllur er ikki bara ein fótbóltsvøllur. Her skal til- og frákomuvegur

gerast, parkeringsøki til fleiri hundrað bilar, ljóssteyrar, sum stinga nógvvar metrar upp í loft, umframt áskoðara-pláss til hóp av fólki. Fremja vit hetta verður dalurin aldrin aftur opin sum fríøki fyri hoyvíkingar og aðrar havnaborgarar.

So brúkið heldur ork-una uppá at finna annað alternativ, um tað er neyðugt. Vøllurin er longu staðsettur við skúlan við Løgman-na-

breyt, men hetta kjakið førir bara við sær, at málið blívur við at draga út.

Annars standi eg púra spyrjandi, hví Levi Mørk ikki tekur mál sum hetta upp í byggi- og býarskip-anarnevndini ella í býráðs-samgonguni, ístaðin fyri at viðgera tað í fjølmiðlunum.